

Gyógyászati segédeszközök elektronikus vényen történő rendelése és kiadása

eGYSE-bevezetés

Hol található az új GYSE rendelet?

A csatlakozásról és adatszolgáltatásról szóló **1997. évi XLVII. törvény [Eüak.] 35/B§ (1)** és a **14/2007. (III. 14.) EüM GYSE-re vonatkozó jogszabály** alapján minden ártámogatási szerződéssel rendelkező GYSE forgalmazónak **kötelező az adminisztratív csatlakozás 2021. szeptember 1-ig, a műszaki csatlakozás 2021. november 1-ig**, ezután válik **kötelezővé az elektronikus adatszolgáltatás** (kivéve optika, fogtechnika).

A 14/2007. (III. 14.) EüM rendelet 13. § (1b) alapján az orvos GYSE rendelése esetén **papírvényt csak akkor írhat, ha az elektronikus vény kiállítása nem lehetséges**, vagy a rendelés „**pro familia**” történik.

Mikortól érhetőek el a gyógyászati segédeszközök elektronikus recepten?

2021. november 1-én elindult a gyógyászati segédeszközök széles körének elektronikus vényen történő rendelése és kiadása. Aznap zárult a 2020. május 1. óta tartó átmeneti időszak, amely az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér gyógyszeres eRecept moduljában, a NEAK által engedélyezett, szűkebb terméklistán lévő gyógyászati segédeszközök elektronikus vényfelírására és kiadására nyújtott lehetőséget. Ezt követően már az EESZT eGYSE modulján keresztül kerülnek felírásra és kiadásra a gyógyászati segédeszközök.

A 2021 november 1-e előtt a gyógyszeres eRecept modulban felírt GYSE vények meddig válthatók ki?

A gyógyszeres eRecept modulban **korábban felírt GYSE vények** – a veszélyhelyzeti rendelkezések miatt – **még 2022. január 30.-ig kiválthatók!**

Valamennyi gyógyászati segédeszköz bekerül az elektronikus rendszerbe?

A **14/2007 EüM. rendelet** módosításai szerint társadalombiztosítási támogatással gyógyászati segédeszköz, valamint annak kölcsönzése és javítása, meghatározott kivétellel az EESZT útján elektronikus vényen rendelhető. **Kivétel a szemüveglencse és -keret, a kontaktlencse és tartozékai**, illetve a **fogtechnikai eszköz** rendelése, amelyek maradnak papír alapon, NEAK formavényen felírhatók.

Az eGYSE rendszerbe a **sorozatgyártású és egyedi** méretvétellel készült **termékek és szolgáltatások** (például **javítások, kölcsönzés, oxigén**) is **bekerültek**. Ahol a jogszabály megengedi, több termék is rendelhető lesz elektronikus vényen (például az egységet képező eszközök és tartozékaik).

Elérhető az EESZT használatához elektronikus kézikönyv?

Az eGYSE felírói és kiadói szoftver funkciók részletes leírásával kapcsolatosan keresse rendszerszállítóját. További részletes tájékoztatást az EESZT Információs portálon talál:

<https://e-egeszsegugy.gov.hu/egyse>

Mit lehet tenni, amennyiben az informatikai rendszer nem alkalmas az eGYSE vények felírására, kiadására?

Ebben az esetben papír alapú vény kiállítására és beváltására van lehetőség. Keresse rendszerszállítóját a mielőbbi szoftverfrissítés miatt, és hogy személyre szabott segítséget kapjon. Például: Hogy működik az új eGYSE recept funkció? A programban hol van a nyilatkozat, amit a beteggel alá kell íratni? A kihordási időt hol találom meg egyes GYSE-knél? A "nem kiadott vények" felületét honnan lehet elérni? Mi a teendő, ha a kiadói felületen nem „elégetve” állapotot jelez a rendszer?

eGYSE recept felírás folyamata és a felírási igazolás

Mi írható eGYSE-receptre?

A sorozatgyártású és egyedi méretvétellel készült GYSE termékek és szolgáltatások (például javítás, kölcsönzés, oxigén), kivéve az optikai és fogtechnikai segédeszközöket.

Hosszabb és bonyolultabb lett az GYSE felírás és kiadás folyamata?

Nem hosszabb és bonyolultabb az eGYSE receptek EESZT-be való rögzítése sem, mert **ugyanannyi adatot kell felvinni a számítógépre a vény TB elszámolhatóságához, mint november 1-ig kellett**. Az új funkciók az elején mindenkinek bonyolultabbnak tűnhetnek, és a munkafolyamat is lassabb, mert a korábbi rutint meg kell változtatni. Az új funkciók begyakorlását követően ugyanolyan gyors lesz a receptkezelési folyamat, mint korábban volt. **Fokozatosan egyre kevesebb lesz a papír és a nyomtatás**, úgy felírói, mint kiadói oldalon, ami önmagától is elősegíti a munkafolyamatok felgyorsítását. Ezt a nemzetközi tapasztalatok is visszaigazolták.

Az elektronikus gyógyászati segédeszköz bevezetés után, hogyan fog működni az ellenjegyzés folyamata?

Az elektronikus gyógyászati segédeszköz modul specifikus funkciója az **ellenjegyzés** (jóváhagyás). Ilyenkor a vényt az orvos „ellenjegyzésre vár” státusszal tölti fel a TÉR-be, ami ilyenkor még nem kiváltható. A NEAK a papíralapú dokumentáció alapján dönt arról, hogy jóváhagyja-e a GYSE termék

felírását. Az ellenjegyző főorvos az esetet a beteg betegdokumentum azonosítója alapján tudja követni, értékelni. A folyamat során az elektronikus vény engedélyezett – „nyitott” vagy elutasított („visszavont”) státuszt kaphat. Az ellenjegyzésről a hivatalos választ a NEAK papíron is kiküldi. Ennek az előnye, hogy engedélyezés esetén a vény azonnal kiválthatóvá válik és a módszer többletmennyiség felírása esetén is alkalmazható.

Mit kell az orvosnak tennie ahhoz, hogy eGYSE-t rendelhessen?

Hasonlóan a már megszokott, gyógyszeres eRecepthez, minden orvos a saját számítógépes programjával ír vényt, ami automatikusan eGYSE receptté válik és felkerül a TÉR-be, ahonnan az ország bármely gyógyászati segédeszköz forgalmazójánál és érintett gyógyszertárban lekérdezhetővé válik. Ehhez arra van szükség, hogy a program eGYSE modulja akkreditálva legyen az EESZT által, és a program telepítésre kerüljön a végfelhasználóknak.

eGYSE rendelése esetén kötelező a papír felírási igazolás kiadása?

A felírási igazolás korábbi felíró oldali kiadási kötelezettsége 2021. július 7-ével megváltozott. Elektronikus vényen történő segédeszköz és gyógyszerrendelés esetén az orvos csak a **beteg külön kérésére készít felírási igazolást** (FIG). A felírási igazolást az orvos – a beteg választása szerint – **papír** alapon **vagy elektronikus** formában adja, így a FIG akár e-mailben, pdf-ként is elküldhető a páciensnek.

Gyermekek számára ki kell állítani papír felírási igazolást?

Megszűnt az orvosnak az a kötelezettsége, hogy a 14 éven aluli páciensnek történő vényírás esetén az EESZT-be feltöltött gyógyszeres és GYSE eRecepthez papír felírási igazolást is ki kelljen állítania.

A felírási igazolást továbbra is a NEAK-tól kapott rózsaszínű vényre kell nyomtatni és szükséges aláírni, bélyegezni?

A felírási igazolás alapvető funkciója a beteg tájékoztatása a gyógyszer vagy eszközrendelésről és a termék kiváltásának esetleges átruházhatósága. A FIG fehér színű **A4-es papírra nyomtatható és akár több vény adatait** is tartalmazhatja. Fontos, hogy a nyomtatott FIG-et már **nem** szükséges ellátni az orvos **aláírásával és orvosi bélyegzőjének lenyomatával**.

Kék színű NEAK vény mire használható?

Amennyiben a páciens papír felírási igazolást kér, az orvos rányomtathatja az elektronikusan rendelt vény adatait. Kézzel vagy számítógéppel kitöltött, de az EESZT-be fel nem küldött vény esetén, a kék színű formanyomtatványra TB támogatással gyógyszer vagy segédeszköz nem adható ki. Még akkor sem, ha az orvos által le van bélyegezve és alá van írva.

GYSE kiadásakor a felírási igazolást meg kell tartani és tárolni kell 5 évig a forgalmazónak, mint a korábbi papírvényeket?

Az eGYSE recept kiszolgáltatója a papír felírási igazolást a termék expedálásának rögzítése után (például „Kiadva: év. hó. nap”) visszaadja a kiváltó személynek.

Használatban marad a papír felírási igazolás és a régi rózsaszín vény?

A 27-tel kezdődő eGYSE receptazonosítót tartalmazó FIG-gel saját részre és más számára is kiváltható a vény. Felírási igazolással (gyógyszeres eRecept és eGYSE recept) és bizonyos esetekben hagyományos papírvénnyel továbbra is lehet receptet kiváltani az eddig megszokott módon, saját magunk vagy akár más számára.

Ha készült felírási igazolás a segédeszköz rendelésnél, kötelező a kiváltásnál annak bemutatása?

A GYSE boltban vagy a gyógyszertárban nem kötelező a felírási igazolás bemutatása. A felírási igazolással rendelkező vények TAJ szám alapján is kiválthatók.

Van lehetősége az orvosnak papíralapú GYSE vényt kiállítani?

A14/2007. (III. 14.) EüM rendelet 13. § (1b) alapján az orvosnak GYSE rendelésnél **papíralapú vényt** kell kiállítania akkor, ha az elektronikus vény kiállítása nem lehetséges, vagy a rendelés „pro familia” jelzéssel történik, illetve a jogszabályban rögzített egyéb esetekben.

Receptazonosító kódok (21-, 22-, 27-el kezdődő)

November 1-et követően gyógyszeres eRecepten felírt (22-es azonosítójú) segédeszközök kiválthatók-e gyógyszertárban?

A még folyamatban lévő felhasználói csatlakozások és szoftverakkreditációk miatt átmenetileg igen. Amíg technikailag rögzíthető az EESZT-ben 22-es vényazonosítójú GYSE vény is, addig a NEAK lehetővé teszi ezen – 2021. november 1-jét követően felírt – vények elszámolását annak érdekében, hogy a folyamatos GYSE ellátás szempontjából ne érje hátrány se a betegeket, se a szolgáltatókat.

Miért írhatnak fel 21-es vényazonosítóra GYSE-t működő EESZT mellett?

Mert a felíró szoftverek egy része még nincs felkészülve az eGYSE vények kezelésére. A kiadó oldalnak nem kell vizsgálnia, hogy miért papír alapú vény került kiállításra.

Tud az orvos 27-es receptet írni a felíró programjában?

Amennyiben rendszergazdája elkészült az eGYSE funkciók fejlesztésével és akkreditációjával, úgy írhat.

Minden november 1 után felírt eGYSE vényt meg kell nézni, hogy 27-es kezdetű azonosítóval írt-e, és ha nem, akkor a beteget vissza kell küldeni a felíróhoz?

Egyelőre nem. Bár november 1-től az elektronikusan rendelt gyógyászati segédeszközöket az EESZT eGYSE moduljába szükséges az orvosi szoftvernek beküldeni (amely a vénynek egy 27-es vényazonosítót ad vissza), a betegek folyamatos GYSE ellátása érdekében átmenetileg elfogadhatók és elszámolhatók 22-es kóddal írt elektronikus GYSE vények is a gyógyszerári kiadásnál.

eGYSE kiadás folyamata és a kiadási igazolás

TAJ szám alapján hogyan lehet saját részre GYSE eReceptet kiváltani?

A felírt eGYSE vényeket receptazonosító nélkül, **TAJ szám alapján**, az alábbi módokon lehet receptet kiváltani: a személyazonosság igazolásával és TAJ-kártya felmutatásával vagy a TAJ számot is tartalmazó tárolóelemmel rendelkező eSzemélyi igazolvánnyal, PIN-kód megadásával.

TAJ szám alapján hogyan lehet más személy részére GYSE eReceptet kiváltani?

Más személy részére a beteg **TAJ-számának közlésével**, a kiváltó személy azonosítása mellett lehet ezt megtenni. A 2021. június 29-től hatályos törvénymódosítás szerint, ha az elektronikus vény kiváltását nem saját, hanem egy másik személy TAJ számának közlésével kezdeményezik, akkor a kiadó köteles a kiváltó személy személyazonosságát ellenőrizni, valamint a bemutatott okmány azonosítóját és a kiváltó nevét a helyi rendszerben rögzíteni. A gyógyszerár vagy – gyógyászati segédeszköz kiadása esetén – a GYSE-forgalmazó ezeket a kiadáshoz rögzített személyes adatokat öt évig köteles kezelni.

Mi az a kiadási igazolás?

A jogszabály alapján elektronikus vények kiadásáról a gyógyszer és gyógyászati segédeszköz kiadója úgynevezett **kiadási igazolást** készít. A vény kiváltását a kiváltó személy a kiadási igazolás aláírásával, aláírást rögzítő eszközzel vagy a személyét igazoló azonosítóval ismeri el. **eSzemélyi igazolvánnyal** történő **vénykiváltás** esetén nem szükséges kiadási igazolást nyomtatni és a kiváltó személlyel azt külön aláíratni. Az aláírást ilyenkor a PIN-kód használata helyettesíti és a kiadási igazolást elektronikusan állítják ki.

Ki lehet adni bármilyen elektronikusan rendelt terméket, ha az EESZT pillanatnyilag nem érhető el?

Ha az EESZT nem érhető el, a vény a felírási igazolás alapján is kiadható, amelynek során a GYSE boltban és a gyógyszerárban is papíralapú kiadási igazolás készül. Ilyenkor a termék átvételét az átvevő személy aláírásával és a személyazonosságát igazoló hatósági igazolvány számának feltüntetésével ismeri el a kiadási igazoláson.

Mi történik a 2021. november 1-től a papíralapú vények kiadásakor, az EESZT-ben történő adatrögzítés után?

A **papíralapú NEAK vények kiváltáskor** a gyógyszerárakban és a gyógyászati segédeszköz forgalmazóknál, az előre nyomtatott, 21-gyel kezdődő vényazonosítóval kerülnek be az EESZT-be. A gyógyszeres elektronikus vényekhez hasonlóan az eGYSE vények is lekérdezhetővé, kereshetővé válnak az EESZT Lakossági Portálon (<https://www.eeszt.gov.hu/hu/egyse>) az állampolgárok esetében, illetve a kezelőorvosok számára is az EESZT-ben, ha azt a páciens a digitális önrendelkezések segítségével nem tiltotta le.

A kihordási idő ellenőrzése kinek a feladata az eGYSE recept bevezetése után?

2021. november 1-től új szabályozás lép életbe a **kihordási időre** és a **betegnyilatkozatokra** vonatkozóan. eGYSE vény esetén az azonos rendeltetésű segédeszköz TB-támogatással történő igénybevételének párhuzamosságát kizáró betegnyilatkozatot írásban kell megtenni, amelynek megtörténtét **az orvos a vény felírásakor jelöli** az EESZT-ben.

Felirt GYSE termék helyettesítése hogyan történik?

Az eGYSE bevezetés nem változtatta meg a termék helyettesítési szabályokat, így ennek gyakorlata megmarad.

Hogyan lehet csatlakozni az ingyenes, felhő alapú miniGYSE központi alkalmazáshoz?

A miniGYSE alkalmazás rövid leírásáról és a csatlakozási folyamatról az alábbi linken talál információkat: <https://e-egeszsegugy.gov.hu/hu/minigyse>

Betegnyilatkozatok, Kihordási idő

Miért az orvosnál kerül kiállításra a betegnyilatkozat?

14/2007. (III. 14.) EüM rendelet 13. § (10) és (11) szerint a **beteg - a vényre történő felírással egyidejűleg** - papírvény esetén, a vény hátoldalán írásban - **nyilatkozik** például arról, hogy a gyógyászati segédeszköz kihordási idején belül részére azonos rendeltetésű gyógyászati segédeszközt társadalombiztosítási támogatással nem váltott ki. A jogszabály szerint „elektronikus vényen történő rendelés esetén a beteg a nyilatkozatot a **betegdokumentáció részeként** írásban teszi meg, melynek meglétét az orvos az EESZT-ben feltünteti”. A papír alapú nyilatkozatot a beteg az orvosnál írja alá.

A kihordási idő ellenőrzésére a kezelőorvos - a saját, november 1 előtt írt GYSE vényeit a helyi informatikai rendszeréből tudja lekérdezni. Ahogy egyre több eGYSE recept lesz az EESZT-ben, az orvos innen lekérdezve is ellenőrizni tudja a páciens GYSE előzményét. A **GYSE történet lekérdezés a gyógyszerárakban és a segédeszköz forgalmazóknál nem lehetséges** az EESZT-ből.

Minden esetben szükséges a betegnyilatkozat?

A 32/2021. (VII. 29.) EMMI rendelet módosította a gyógyászati segédeszközök társadalombiztosítási támogatásba történő befogadásáról, támogatással történő rendeléséről, forgalmazásáról, javításáról és kölcsönzéséről szóló **14/2007. (III. 14.) EüM rendeletet**.

A módosított jogszabály 13. §-a szerint, a sorozatgyártású gyógyászati segédeszköz második alkalommal történő rendelésekor, az adaptív és egyedi méretvétel alapján készült segédeszköz minden ismételt rendelésekor a beteg nyilatkozik az orvosnak, hogy az eszköz a rendeltetésének megfelelő **használatra alkalmas volt-e, és a terápiás vagy ellátási célt elérte-e**. A beteg továbbá nyilatkozik arról is, hogy a gyógyászati segédeszköz **kihordási idején belül**, részére azonos rendeltetésű gyógyászati segédeszközt társadalombiztosítási támogatással **nem váltottak ki**.

Hol érhető el a betegnyilatkozat?

eGYSE akkreditált orvosi szoftverek esetén, akár a rendszerből is kinyomtatható.

Hogyan kell kitölteni (elektronikusan vagy papír alapon) és az EESZT-be feltölteni a beteg által aláírt nyilatkozatot?

Az EESZT-be nem kell feltölteni a beteg által aláírt nyilatkozatot. Az orvosnak meg kell őriznie a papír alapú nyilatkozatokat, és csak a nyilatkozat meglétét kell jelölnie az EESZT-ben.

Ki kell nyomtatni a betegnyilatkozatot?

Mivel a hatályos jogszabály alapján, az orvosnál papíron történik a nyilatkozat kiállítás és aláírása, ezért azt ki kell nyomtatni és az aláírt dokumentumot az előírt ideig meg kell őrizni.

Honnan lehet tudni, hogy melyik GYSE-nek mi a kihordási ideje?

A 14/2007. (III. 14.) EüM rendelet 10. számú mellékletének utolsó un. „I” oszlopa tartalmazza. A NEAK havonta publikált adatbázisa – a **gyógyszerek és a gyógyászati segédeszközök új központi törzse** – a **PUPHAX** is tartalmazza ezeket az információkat. Az adatokat a **felhasználói szoftverek** a PUPHAX-ból átvesszik és a GYSE termékválasztó, illetve GYSE szakmai információs felületein megjeleníthetik a felhasználóknak.

eGYSE vények elszámolása és ellenőrzése

Változott az GYSE vények elszámolása az elektronikus rendszer indulása után?

A NEAK elszámolás módja az eGYSE recept bevezetésével nem változik meg. A papírvényekről alapvetően olyan adatokat kell a TÉR-ben is rögzíteni, amelyeket november 1. előtt is szükséges volt

expediáláskor felvinni a számítógépbe, a vények TB-elszámolásának céljából. A többi adatot a helyi GYSE elszámoló vagy a gyógyszerertári rendszer csatolja az eGYSE recept kiadási tranzakcióhoz.

Ha nem lesz papír, a NEAK hogyan ellenőrzi a GYSE forgalmazóknál?

Az eGYSE modul bevezetésével az EESZT Ágazati portál **Hatósági modulját** is kiegészítettük az eGYSE receptet érintő NEAK hatósági ellenjegyző, lekérdező és ellenőrző funkciókkal.

A szervizben történő segédeszköz javításokat a korábbival megegyező módon lehet elszámolni? Kell-e elektronikusan rögzíteni a munkalapot?

A NEAK elszámolás módja az eGYSE recept bevezetésével nem változik- az EESZT-ben lehetőség van a munkalap adatait elektronikusan is rögzíteni, de ellenőrzéskor a NEAK a papír munkalapot is bekérheti a korábbi gyakorlatnak megfelelően.

TB elszámolási probléma esetén kinek kell igazolnia, hogy nem működött a TÉR?

Ha az EESZT nem érhető el, az elektronikusan rendelt gyógyászati segédeszköz felírási igazolás alapján, a személyazonosság igazolására alkalmas fényképes hatósági igazolvány adatainak rögzítését (a kiváltó neve és igazolvány száma) követően is kiadható. Ez esetben a kiadói szoftver a Térkapcsolat hiánya alatt rögzített vények adatait, státuszváltozását az EESZT kapcsolat visszaállása után, a lehető legrövidebb időn belül felküldi. Elszámolási probléma esetén – ha valós okként merül fel – kérésre az EESZT is igazolhatja a szolgáltatás kiesését.

eGYSE recept előnyei

Milyen előnyei vannak az eGYSE recept felírásának, kiadásának?

Csökken a kötelezően öt évig tárolandó papírdokumentumok mennyisége, kimaradhatnak a papíralapú vények hordozásából és tárolásából adódó hibázások. A hibás vény orvosi javítása – a régi visszavonása és új kiállítása – is egyszerűbb lesz. Papírmentessé és egyszerűbbé válik az elszámolt vények NEAK-ellenőrzése. Az elektronikus ellenjegyzési folyamat előnye, hogy engedélyezés esetén a vény azonnal kiválthatóvá válik.

A helyes eszközhasználattal kapcsolatos tanácsadásra fordított idő nőhet, a minősége pedig javulhat úgy az orvosnál, mint a gyógyszerárakban, GYSE boltokban. Javul a betegbiztonság és a termékhasználat követhetősége, megvalósulhat az egyeztetett, pontos, több oldali, GYSE-vel kapcsolatos betegtájékoztató és edukáció.